

**แนวทางการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
สำหรับช่วงระยะเวลาที่มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
(วันที่ 20 มีนาคม 2563)**

แนวทางการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
สำหรับช่วงระยะเวลาที่มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
นี้จัดทำโดยสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย โดยรวบรวมจากคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข, Center for Disease Control (CDC), American Society of Nephrology, European Renal Association-European Dialysis Transplantation Association (ERA-EDTA), และ International Society of Nephrology ล่าสุด

คำแนะนำสำหรับสถานพยาบาล

การเตรียมตัวสำหรับบุคลากร

1. บุคลากรต้องติดตามข่าวสาร สถานการณ์ และประกาศแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวัง และจัดการกรณีไวรัสโคโรนา 2019 จากกระทรวงสาธารณสุข รัฐบาล และสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทยอย่างเป็นปัจจุบัน
2. บุคลากรต้องเฝ้าสังเกตอาการของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และต้องรายงานหัวหน้าหน่วยงาน หากสงสัยว่าตนเอง หรือผู้ใกล้ชิด (ครอบครัวหรือผู้ที่พักอาศัยร่วมกัน) มีอาการเข้าข่ายการติดเชื้อไวรัสโคโรนา และให้พักอยู่บ้าน ไม่ให้ไปปฏิบัติงานหรือพบปะบุคลากรอื่น
3. ในกรณีมีการฟอกเลือดผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต้องเตรียมอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม ได้แก่ ชุดกาวน์กันน้ำ, หน้ากากอนามัยหรือ N95, หน้ากากป้องกันหน้า
4. ควรมีการบันทึกข้อมูลการเดินทาง อาชีพ ช่องทางการติดต่อ ประวัติการรวมกลุ่ม (cluster history) ของเจ้าหน้าที่ ผู้ป่วยและญาติและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ
5. หลีกเลี่ยงการสัมผัส หรือการใช้ stethoscope กับผู้ป่วยโดยไม่จำเป็น

การคัดกรองและการจัดการการฟอกเลือด

1. มีการติดป้ายประกาศเกี่ยวกับอาการของการติดเชื้อไวรัสโคโรนา และแนวทางปฏิบัติเบื้องต้นสำหรับผู้ป่วยที่บริเวณทางเข้าและพื้นที่สำหรับรอ
2. มีการติดป้ายประกาศแนะนำเรื่องสุขอนามัย โดยเน้นเรื่องการล้างมือและมารยาทการไอหรือจาม ที่บริเวณทางเข้าและพื้นที่สำหรับรอ
3. วัตถุประสงค์ผู้ที่มาฟอกเลือดทุกคนก่อนเข้าเครื่อง และหลังทำการฟอกเลือดเสร็จ

4. คัดกรองและแยกผู้ป่วยที่มีอาการของการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจตั้งแต่ระยะแรก โดย
 - ก. สอบถามประวัติการเจ็บป่วย โดยเฉพาะอาการไข้ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบากอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนที่ผู้ป่วยจะเข้ามาที่ห้องฟอกเลือด (ทางโทรศัพท์ก่อนฟอกเลือดหรือก่อนเข้าพื้นที่ฟอกเลือด)
 - ข. สอบถามประวัติการเดินทางของผู้ป่วย บุคคลในครอบครัว และผู้ร่วมงานใกล้ชิดในรอบ 2 สัปดาห์ ว่าไปในประเทศกลุ่มเสี่ยงมาหรือไม่ (ทางโทรศัพท์ก่อนฟอกเลือดหรือก่อนเข้าพื้นที่ฟอกเลือด)ผู้ป่วยที่มีประวัติเสี่ยงและ/หรือมีอาการให้ส่งไปที่จุดคัดกรอง COVID-19 ของแต่ละสถานพยาบาล
5. ผู้ป่วยทั่วไปพิจารณาให้ใส่หน้ากากผ้าหรือตามที่เจ้าหน้าที่แนะนำ ส่วนผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงให้ใส่หน้ากากอนามัยทุกราย
6. จัดหาแอลกอฮอล์ หรือ สบู่สำหรับให้ผู้ป่วยล้างมือก่อนเข้าเครื่องฟอกเลือด รวมถึงสอนการล้างมือที่ถูกต้องอย่างน้อย 20 วินาที รวมทั้งกระดาษทิชชูและถังขยะที่เหมาะสมกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการไอ จาม หรือสั่งน้ำมูก
7. กรณีมีการฟอกเลือดผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง ให้จัดห้องแยก หรือพื้นที่ที่เหมาะสม (เช่น พื้นที่ปลายทางเดินน้ำ และเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1.5–2 เมตรจากผู้ป่วยอื่น) รวมทั้งจัดการฟอกเลือดให้เป็นรอบสุดท้าย
8. พิจารณาลดรอบการฟอกของผู้ป่วยตามความสมัครใจ เพื่อลดความแออัดและความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ
9. อาจพิจารณานัดผู้ป่วยมาเหลื่อมเวลากันเพื่อลดความแออัดระหว่างที่รอรอบฟอกเลือด
10. ทำความสะอาดเครื่องและห้องฟอกเลือดทุกครั้งหลังเสร็จการฟอกเลือด รวมถึงทำความสะอาดอุปกรณ์ข้างของเครื่องใช้ส่วนกลาง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ลูกบิดประตู บ่อยๆ

แนวทางการคัดกรองผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1. อาการ

1.1 ใช่ ร่วมกับ

วัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป	ใช่	ไม่ใช่
---	-----	--------

1.2 อาการร่วม ใดๆอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ไอ	ใช่	ไม่ใช่
เจ็บคอ	ใช่	ไม่ใช่
น้ำมูก	ใช่	ไม่ใช่
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	ใช่	ไม่ใช่
หายใจเร็ว / เหนื่อยกว่าปกติ/หายใจลำบาก	ใช่	ไม่ใช่

1. ประวัติ

ประวัติเสี่ยงในช่วง 14 วันที่ผ่านมา ก่อนเริ่มป่วยอย่างใดอย่างหนึ่ง

ประวัติเดินทาง ไปยัง/มาจาก/อาศัย ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค COVID-19: ประเทศ.....วันที่กลับ.....	ใช่	ไม่ใช่
อยู่อาศัยร่วมบ้าน/ทำงานสัมผัสกับผู้เดินทาง ไปยัง/มาจาก พื้นที่ที่มีการระบาดของโรค COVID-19 เช่น นักท่องเที่ยว (ไกด์ คนขับรถให้นักท่องเที่ยว อื่นๆ)	ใช่	ไม่ใช่
สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยเข้าข่าย หรือยืนยัน โรคติดเชื้อ COVID-19	ใช่	ไม่ใช่
มีประวัติเดินทางไปในพื้นที่ประเทศไทยที่มีข้อมูลระบาด (เช่น สถานบันเทิงบริเวณพื้นที่ทองหล่อ, สนามมวยลุมพินี หรือราชดำเนิน หรือสถานที่อื่นในแต่ละพื้นที่) โปรดระบุ	ใช่	ไม่ใช่

หมายเหตุ: ประเทศที่พื้นที่ระบาดของโรค : จีน ฮองกง มาเก๊า เกาหลีใต้ อิหร่าน ฝรั่งเศส สเปน อเมริกา สวิสเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ สวีเดน อังกฤษ เยอรมนี ญี่ปุ่น (บางเมือง)

ถ้าคำตอบไม่ใช่ทั้งหมดไม่ใช่โรคติดเชื้อ COVID-19

***** คำเตือน: หากแจ้งข้อมูลเท็จ/ปกปิดข้อมูล มีโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท**

ตามพ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ม.34 (1) ***

คำแนะนำสำหรับผู้ป่วย

เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถแพร่จากคนสู่คนได้ ในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดหรือล้างไตทางช่องท้อง มีความเสี่ยงที่จะเกิดอาการรุนแรงจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดจึงต้องลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ โดยปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

1. รักษาสุขอนามัย รับประทานอาหารร้อน ใช้ช้อนกลางเฉพาะบุคคล หรือรับประทานอาหารจานเดียว
2. ล้างมือทุกครั้งที่จับสิ่งของ ด้วยแอลกอฮอล์เจล (ความเข้มข้นแอลกอฮอล์สูงกว่า 60%) หรือน้ำสบู่อย่างน้อย 20 วินาที
3. หลีกเลี่ยงการสัมผัสหน้า จมูก ปาก ถ้ายังไม่ได้ล้างมือ
4. ใช้กระดาษทิชชูปิดปากเวลาไอหรือจาม จากนั้นทิ้งลงในถังขยะ
5. ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อบริเวณพื้นผิวที่มีการสัมผัสบ่อยๆ เช่น ลูกบิดประตู โต๊ะ เก้าอี้
6. อยู่บ้านในวันที่ไม่ฟอกเลือด ไม่ไปในที่ชุมชนหนาแน่น และไม่ร่วมงานเทศกาลต่างๆ
7. งดเดินทางไปต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา
8. หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย รวมทั้งหลีกเลี่ยงการไปเยี่ยมผู้ป่วย
9. กรณีที่เดินทางไปยังประเทศกลุ่มเสี่ยง หรืออยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ศูนย์ฟอกเลือดทันที
10. ถ้ามีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย และเข้าข่ายผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง ให้ติดต่อศูนย์ฟอกเลือดเพื่อรับการคัดกรองที่เหมาะสม
11. ถ้าไม่เข้าข่ายผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง แต่มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ ให้แจ้งแพทย์หรือพยาบาลที่ศูนย์ฟอกเลือดก่อนเข้ารับการฟอกเลือด เพื่อให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม